

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

OPĆINE VISOKO za 2015. godinu

Broj: 05-08/16

Sarajevo, august 2016. godine

SADRŽAJ

I.	NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE.....	1
II.	IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI	3
1.	Uvod	3
2.	Predmet, cilj i obim revizije	3
3.	Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja	4
4.	Sistem internih kontrola i interna revizija.....	4
5.	Budžet Općine i izvještavanje.....	5
6.	Izvršenje Budžeta Općine.....	6
6.1	Prihodi i primici.....	6
6.2	Rashodi i izdaci.....	9
6.2.1	<i>Izdaci za bruto plaće i naknade.....</i>	<i>9</i>
6.2.2	<i>Izdaci za materijal i usluge.....</i>	<i>9</i>
6.2.3	<i>Tekući transferi.....</i>	<i>11</i>
6.2.4	<i>Izdaci za nabavku stalnih sredstava.....</i>	<i>13</i>
6.3	Finansijski rezultat.....	14
7.	Imovina obaveze i izvori sredstava.....	14
7.1	Kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe.....	15
7.2	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	16
7.3	Dugoročne obaveze i razgraničenja.....	16
7.4	Stalna sredstva.....	17
8.	Javne nabavke.....	17
9.	Popis imovine i obaveza.....	18
10.	Komentar.....	19
III.	REZIME DATIH PREPORUKA	20
IV.	PRILOG.....	22
	GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	22
1.	Bilans stanja na dan 31.12.2015. godine	23
2.	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2015. godinu	25
3.	Izvještaj o novčanim tokovima za 2015. godinu.....	28

I. NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Općine Visoko** za 2015. godinu (Račun prihoda i rashoda, Bilans stanja, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta, Izvještaj o novčanim tokovima) na dan 31. decembra 2015. godine i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Općine Visoko odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Ova odgovornost obuhvata kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima.

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Općine Visoko je odgovorno i za poslovanje u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i drugim relevantnim zakonima i propisima, uključujući i odredbe zakona i propisa na osnovu kojih su transakcije i iznosi objavljivani u finansijskim izvještajima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i primjenjivim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonskim propisima. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura, kako bi se dobili revizijski dokazi o tome da li se sredstva koriste za namjene utvrđene zakonima i propisima. Procedure uključuju procjenu rizika od značajnog neslaganja sa zakonima.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

- 1. Sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 651.081 KM nisu realno iskazana, jer za navedena potraživanja ne postoji dokumentacija koja potvrđuje validnost istih, kao i period iz kojeg datiraju (potraživanja do 2006. godine), a nije izvršen ni popis navedenih potraživanja, niti je izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem istih, što nije u skladu sa članom 25. Zakona**

o računovodstvu i reviziji FBiH i članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH (tačka 7.1. Izvještaja);

2. U 2015. godini dodijeljeni su tekući transferi neprofitnim organizacijama (sportski klubovi, ustanove i udruženja) u iznosu od 396.138 KM, za koja korisnici sredstava nisu u svim slučajevima podnosili izvještaje o namjenskom utrošku sredstava ili su dostavljeni izvještaji nepotpuni, niti je stručna služba osigurala kontinuirano praćenje i nadzor nad korištenjem namjenskih sredstava, a što je bila obaveza u skladu sa članovima 57. i 65. Zakona o budžetima u FBiH (tačka 6.2.3 Izvještaja).
3. Dugoročne obaveze po osnovu kredita Svjetske banke za sanaciju komunalne infrastrukture sektor "Vodopskrba, kanalizacija i čvrsti otpad" - IDA 2148 (156.679,52 US\$ u protuvrijednosti 185.763 KM) iz 1998. godine, nisu iskazane u poslovnim knjigama Općine Visoko, a što nije u skladu sa članom 74 Zakona o budžetima u FBiH i članom 5. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH (tačka 7.3. Izvještaja);
4. Popis imovine i obaveza sa stanjem 31.12.2015. godine, nije izvršen u skladu sa članovima 25. i 26. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i ostalim važećim zakonskim propisima, što je imalo za posljedicu neusklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza (tačka 9. Izvještaja).

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za moguće efekte stavki opisanih u tačkama od 1. do 4. u „Osnovi za izražavanje mišljenja“, finansijski izvještaji **Općine Visoko**, po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i fer stanje imovine i obavezana dan 31.12.2015. godine, rezultate poslovanja i novčani tok za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Finansijske informacije i transakcije prikazane u finansijskim izvještajima **Općine Visoko** u toku 2015. godine, osim za naprijed navedene kvalifikacije, bile su u svim značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonskim i drugim propisima.

Sarajevo, 15.08.2016. godine

Zamjenik generalnog revizora

Dragan Kolobarić, dipl. oec

Generalni revizor

Dževad Nekić, dipl. oec

II. IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

1. Uvod

Općina Visoko (u daljem tekstu Općina) je jedinica lokalne samouprave uspostavljena Zakonom, sa nadležnostima utvrđenim Ustavom Federacije BiH, Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH („Sl. novine FBiH“, broj 49/06) i Statutom Općine Visoko. Prema Statutu, Općina je pravna osoba koja je samostalna u odlučivanju o pitanjima iz vlastite nadležnosti. Općina ima vlastite nadležnosti ustanovljene ustavom i zakonom i bavi se svim pitanjima od lokalnog značaja, koja nisu isključena iz njene nadležnosti, niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti na osnovu ustava i zakona.

Općina obavlja poslove kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana. U skladu sa Zakonom, u vlastite nadležnosti Općine posebno spadaju: 1) osiguranje zaštite prava i osnovnih sloboda u skladu sa Ustavom; 2) donošenje budžeta Općine; 3) donošenje programa i planova razvoja i stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje; 4) donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova; 5) utvrđivanje i provođenje stambene politike i donošenje programa stambene i druge izgradnje; 6) utvrđivanje politike korištenja i utvrđivanje visine naknada za korištenje javnih dobara; 7) utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem; 8) utvrđivanje politike upravljanja i raspolaganja imovinom Općine; 9) utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima Općine i raspodjele sredstava ostvarenih po osnovu njihovog korištenja; 10) upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne infrastrukture (vodosnabdjevanje, održavanje lokalnih grobalja, ulična rasvjeta, parkovi, lokalni putevi i mostovi i dr.); 11) uspostavljanje i vršenje inspekcijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti Općine; 12) organizovanje i unapređenje lokalnog javnog prevoza; 13) zaštita i unapređenje životnog okoliša i potrošača; 14) osnivanje, upravljanje, finansiranje i unapređenje ustanova osnovnog obrazovanja; 15) osiguravanje uslova za rad radio stanica i TV stanica u skladu sa zakonom; 16) donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti Općine i druge nadležnosti utvrđene Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH.

Organi Općine su: Općinsko vijeće i Općinski načelnik. Statutom Općine regulisane su nadležnosti Općinskog vijeća i Općinskog načelnika.

Općinsko vijeće (u daljem tekstu: Vijeće) prema Statutu, predstavničko je tijelo građana i organ lokalne samouprave, izabrano na osnovu općeg biračkog prava na neposrednim izborima, tajnim glasanjem na način određen zakonom. Vijeće donosi općinske propise i druge akte u okviru prava i dužnosti Općine iz samoupravnog djelokruga Općine, te obavlja i druge poslove, u skladu sa Ustavom, Zakonima i Statutom Općine. Vijeće se sastoji od 25 vijećnika, čiji mandat traje 4 godine. Statutom je propisano da Vijeće posluje u skladu sa Poslovníkom o radu Općinskog vijeća.

Općinski načelnik je nosilac izvršne vlasti Općine, čije su nadležnosti propisane Zakonom i Statutom Općine. Načelnik obavlja dužnost za vrijeme mandata na koji je izabran i upravlja općinskim službama. Načelnik kao nositelj izvršne vlasti u Općini u obavljanju poslova iz samoupravnog djelokruga Općine i poslova utvrđenih Zakonom o lokalnoj samoupravi i drugim zakonima. Statutom Općine, definisane su nadležnosti načelnika.

Prema donesenom Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji, sistematizovano je 130 radnih mjesta, a na dan 31.12.2015. godine u općinskoj administraciji je zaposleno 103 zaposlenika.

Sjedište Općine Visoko je u ulici Alije Izetbegovića br. 12A, Visoko

2. Predmet, cilj i obim revizije

Predmet revizije su finansijski izvještaji Općine za 2015. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje Općine na dan 31.12.2015. godine, izvršenje budžeta za godinu koja se završava taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, sa prekidima u periodu od januara 2016. godine do juna 2016. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja

Ured za reviziju institucija u FBiH po drugi put obavlja reviziju finansijskih izvještaja Općine Visoko. U prethodnoj reviziji za 2001. godinu, dato je negativno mišljenje. Imajući u vidu značajan protok vremena i izmjenu zakonskih propisa na osnovu kojih su date kvalifikacije i preporuke, u obavljenoj finansijskoj reviziji za 2015. godinu nismo mogli izvršiti ocjenu postupanja po istima.

4. Sistem internih kontrola i interna revizija

Rukovodstvo Općine je odgovorno za uspostavljanje i primjenu sistema internih kontrola, a faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih propisa. Najznačajniji interni akti Općine su Statut, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Jedinog općinskog organa uprave Općine.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Jedinog općinskog organa uprave Općine – prečišćeni tekst (u daljem tekstu: Pravilnik), u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave FBiH i drugim propisima, uređen je način rada i rukovođenja Općinom, te opis radnih mjesta državnih službenika i namještenika. Navedenim aktom sistematizovana su radna mjesta za 130 izvršioaca, a na dan 31.12.2015. godine bilo je zaposlenih u Službi za finansije, privredu i lokalno ekonomski razvoj 16, Službi za urbanizam, stambeno – komunalne poslove i katastar nekretnina 25, Službi za opću upravu i inspekcijske poslove 29, Službi za društvene djelatnosti i boračko invalidsku zaštitu 8, Službi za poslove Općinskog načelnika 4, Službi za poslove Općinskog vijeća 3, Službi civilne zaštite 14, Općinskom pravobranilaštvu 1 (uključujući Načelnicu i Općinskog pravobranioca).

Općina je obavezna urediti **sistem interne kontrole**, u skladu sa članom 86. Zakona o budžetima u FBiH, kako bi se osiguralo izvršavanje aktivnosti u okviru osnovne djelatnosti. Ministarstvo finansija donosi instrukcije za uspostavu i održavanje sistema internih kontrola, a budžetski korisnici su obavezni donijeti pravilnike o internim kontrolama. Općina nije donijela **Pravilnik o internim kontrolama**, iako je istim trebalo obuhvatiti sve značajne funkcije i aktivnosti Općine (opisi procesa), na osnovu kojih se utvrđuje stepen rizika (visok, srednji i nizak) po aktivnostima i predlažu mjere za sprečavanje mogućnosti pojave grešaka, nepravilnosti, neovlaštene upotrebe ili neodgovarajućih rezultata programa, kao i eventualnih zloupotreba ili lošeg upravljanja. Navedeno je jednim dijelom, imalo za posljedicu konstatovane nepravilnosti u dijelu koji se odnosi na: evidentiranje dugoročnih obaveza, praćenje prihoda i usklađivanje istih sa stvarnim stanjem u knjigovodstvu, ne vode se obavezne pomoćne knjige kapitalne imovine i potraživanja, praćenje namjenskog utroška dodijeljenih značajnih budžetskih sredstava, usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine, evidentiranje poslovnih promjena na odgovarajuće pozicije, kao i zaključivanje ugovora za tekuće održavanje službenih vozila u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Uvidom u Blagajničko poslovanje općine utvrdili smo da nije uspostavljena kontrola vezana za rad blagajne, s obzirom da naloge za uplatu i isplatu potpisuje samo blagajnik i primaoc, odnosno ne ovjerava osoba zadužena za kontrolu. Blagajnički izvještaj potpisan je samo od strane blagajnika, a isti nisu vođeni

svakodnevno, ažurno i uredno. Takođe, novčana sredstva u blagajni, u predviđenim kolonama, nisu evidentirana po apoenima. **Imajući u vidu navedeno, konstatujemo da se blagajničko poslovanje ne vrši u potpunosti u skladu sa Pravilnikom o blagajničkom poslovanju i Uputstvu o blagajničkom poslovanju¹, odnosno nije vršena adekvatna kontrola nad raspolaganjem novčanih sredstava.**

Općina Visoko vodi trezorsko poslovanje sa 01.01.2013. godine, ali nije uspostavila Registar budžetskih korisnika, iako je Odlukom o uspostavi registra budžetskih korisnika, koju je donijela načelnica u 2012. godini, dat rok od 60 dana za uspostavu istog.

Interna revizija

U skladu sa članom 87. Zakona o budžetima u FBiH, praćenje i ocjenjivanje sistema unutrašnje kontrole vrši interna revizija u skladu sa propisima kojima se reguliše oblast interne revizije. Prema odredbama Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH, Općina je bila u obavezi uspostaviti Jedinicu za internu reviziju. Na osnovu dobivenih informacija od strane nadležnih osoba Općine, nisu poduzimane aktivnosti, niti donesene pisane procedure o uspostavi Jedinice interne revizije, niti je sistematizovano radno mjesto internog revizora.

U skladu sa članom 44. Zakona o budžetima u FBiH i Pravilniku o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti, Načelnica Općine je, u zakonski utvrđenom roku, potpisala i predala Izjavu o fiskalnoj odgovornosti.

Donijeti Pravilnik o unutrašnjoj kontroli – unutrašnjim kontrolnim postupcima, kao i pisanu proceduru za uspostavu i jačanje sistema interne kontrole u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

Uspostaviti internu reviziju u potpunosti u skladu sa Zakonom o internoj reviziji i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.

Poboljšati funkcionisanje sistema internih kontrola u cilju otklanjanja utvrđenih nedostataka, kao i dosljedne primjene zakonskih i ostalih propisa, a sve donesene akte u potpunosti i dosljedno primjenjivati, vršiti adekvatan nadzor i u kontinuitetu pratiti njihovo poštivanje.

Uspostaviti Registar budžetskih korisnika Općine u skladu sa Zakonom o budžetima i Zakonom o trezoru u FBiH.

Za sve naprijed navedene nedostatke i slabosti u funkcionisanju sistema internih kontrola, date su odgovarajuće preporuke u dijelovima Izvještaja, u kojima su šire konstatovane navedene aktivnosti.

5. Budžet Općine i izvještavanje

Procedure donošenja Budžeta Općine za 2015. godinu započete su u prethodnoj godini i provedene su u skladu sa Zakonom o budžetima Federacije BiH, koji je donesen u zakonskom roku. Iako je Zakonom o budžetima u FBiH regulisano da se Dokument okvirnog budžeta (DOB) razmatra i usvaja od strane nadležnih do 30. juna tekuće godine, trogodišnji DOB za period 2015. – 2017. godine nije donesen u zakonski predviđenom roku. Iako je ovaj dokument trebao biti osnova za izradu Budžeta za 2015. godinu, u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji BiH, isti je donijelo Vijeće 27.12.2014. godine. Na istoj sjednici Vijeće je donijelo Budžet Općine Visoko za 2015. godinu i Odluku o izvršenju budžeta Općine Visoko za 2015. godinu. Budžetom su planirani uravnoteženi prihodi i primici i rashodi i izdaci u iznosu od 13.431.000 KM.

Potrebno je da se osigura dosljedna primjena Zakona o budžetima u FBiH u dijelu izrade i usvajanja Dokumenta okvirnog budžeta do 30. juna tekuće godine.

Usljed neočekivanog neplaniranog priliva prihoda od strane Fonda zaštite okoline Zeničko – dobojskog kantona u iznosu 156.598 KM (sredstva iz 2014. godine) i prenesenih neutrošenih sredstava za zaštitu okoline u svrhu korištenja za otklanjanje i ublažavanje posljedica prirodnih i drugih nesreća iz ranijih godina u iznosu od 28.000 KM, u vezi sa navedenim pristupilo se izmjenama i dopunama Budžeta za 2015. godinu. Izmjenama i dopunama budžeta za 2015. godinu ukupni prihodi i primici povećani su za 184.600 KM.

¹ "Sl. novine FBiH", broj: 94/07),

Rebalans Budžeta za 2015. godinu kojeg je donijelo Vijeće 25.07.2015. godine, pa ukupan Budžet iznosi 13.615.600 KM.

Takođe, uslijed neplanirane uplate sredstava po osnovu poreskih obaveza po ranijim propisima i drugim poreznim potraživanjima ostvarenih putem prodaje nekretnine VEMA Visoko (poslovna zgrada) u mjesecu decembru 2015. godine (109.300 KM), pristupilo se drugi put izmjenama i dopunama budžeta Općine za 2015. godine koje je Oćinsko vijeće usvojilo 26.12.2015. godine i u kojem su planirani uravnoteženi prihodi i primici i rashodi i izdaci u iznosu 13.724.900 KM.

Općinsko vijeće je 31.01.2015. godine usvojilo Program kapitalnih ulaganja u infrastrukturu iz Budžeta Općine Visoko za 2015. godinu. Uvidom u navedeno, konstatovano je da isti ne sadrži elemente propisane članom 22. Zakona o budžetima u FBiH.

U skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, Općina dostavlja periodične izvještaje Ministarstvu finansija Zeničko - dobojskog kantona. Set finansijskih izvještaja ne sadrži Zabilješke uz finansijske izvještaje u skladu sa članom 78. Zakona o budžetima u FBiH kao i članovima 19. i 20. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH s ciljem potpunijeg razumijevanja finansijskih podataka predstavljenih u finansijskim izvještajima.

Izveštavanje o izvršenju Budžeta vršiti na način propisan Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH

6. Izvršenje Budžeta Općine

6.1 Prihodi i primici

Prihodi i primici su iskazani u iznosu od 12.500.095 KM, sa sljedećom strukturom: porezni prihodi 6.404.514 KM, neporezni prihodi 2.643.938 KM i transferi od viših nivoa vlasti 3.451.643 KM.

Načelnica Općine je u decembru 2012. godine donijela Odluku o uplatnim računima, načinu plaćanja i evidentiranja javnih prihoda budžeta Općine Visoko kojim je definisan način uplate javnih prihoda Općine i njihovo evidentiranje. U skladu sa navedenim definisano je da javni prihodi koji pripadaju budžetu Općine uplaćuju se na depozitni račun Općine, transferišu se u korist ostalih računima u JRT-a po namjeni sredstava, odnosno pripadajućem fondu, a u glavnoj knjizi trezora evidentiraju se po vrsti prihoda. Konstatujemo da Općina nije donijela procedure o prikupljanju i naplati neporeznih prihoda, kako bi se, u skladu sa članom 46. Zakona o budžetima u FBiH, osigurala praćenje, pravovremena i potpuna naplata prihoda i poduzimanje zakonom propisanim mjera naplate potraživanja. Također, trebalo je definisati na koji način će nadležne službe unutar Općine ažurirati bazu podataka i u saradnji sa Službom za finansije vršiti usklađivanje elektronske baze podataka sa potraživanjima koja se vode u pomoćnoj knjizi potraživanja trezora Općine.

Donijeti interni akt kojim će se regulisati način prikupljanja i naplate prihoda i vršiti adekvatnu kontrolu i nadzor nad naplatom prihoda Općine.

Porezni prihodi su iskazani u iznosu od 6.404.514 KM, u okviru kojih su iskazani prihodi od indirektnih poreza (PDV-a, 3.452.928 KM), poreza na imovinu (1.621.142 KM), poreza na dohodak (1.225.119 KM), prihodi po ranijim propisima 105.324 KM (prodaja poslovnog objekta "Vema") koji se putem raspodjele, u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH i Zeničko – dobojskog kantona doznačavaju na depozitni račun Općine.

Neporezni prihodi su ostvareni u iznosu od 2.643.938 KM, u okviru kojih ističemo ostvarenje prihoda po osnovu ostalih budžetskih naknada 637.054 KM, prihoda po osnovu posebne naknade i takse 555.531 KM, po osnovu prihoda od nefinansijskih javnih preduzeća 422.004 KM, komunalne takse 385.741 KM, ostale neplanirane uplate 351.140 KM, prihode od administrativnih taksi 184.416 KM, prihodi od pružanja javnih usluga 90.181 KM i ostali prihodi od imovine 15.054 KM.

Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine (437.054 KM) ostvaruju se iz davanja prava na eksploataciju prirodnih resursa, patenata i autorskih prava, održavanje manifestacije Visočko ljetu, iznajmljivanje poslovnih prostora i opreme, deponiranja novčanih sredstava u banci i prihoda od prodanih stanova.

Prihodi iskazani u iznosu od 77.074 KM se ostvaruju davanjem u zakup lokacije za postavljanje štanda u skladu sa Odlukom o komunalnom redu. Uplate novčanih sredstava na transakcijski račun Općine evidentiraju se u korist prihoda na osnovu ispostavljenih faktura zakupcu.

Prihodi po osnovu iznajmljivanja poslovnih prostora iskazani u iznosu od 203.524 KM se ostvaruju na osnovu donesene Odluke o načinu, postupku dodjele u zakup i visinu naknade za poslovne prostore kojima pravo raspolaganja ima Općina. Iz prezentiranog pregleda iznajmljenih poslovnih prostora utvrdili smo da se prihod ostvaruje od 32 poslovna prostora od kojih šest zakupaca ne plaćaju u ugovorenom roku. Protiv neurednih zakupaca općina poduzima mjere i aktivnosti putem opomena zbog neplaćanja, zaključivanju sporazuma o plaćanju ili tužbom. Prezentiran je spisak svih poslovnih prostora na koje pravo raspolaganja ima Općina Visoko od kojih je 17 slobodnih poslovnih prostora. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da Općina nekoliko svojih prostora daje na korištenje bez naknade i bez validnog dokumenta, drugim pravnim licima, za koje se ne ispostavlja faktura niti se stiče prihod. Obzirom da pravna lica od javnog interesa, kao što je Porezna uprava FBiH, koriste i upravljaju imovinom Općine, smatramo da Općina ne vodi dovoljno brige o prihodima po ovom osnovu, zbog davanja prostora bez ikakve naknade.

Prihodi od iznajmljivanja opreme ostvareni u iznosu od 113.816 KM, odnose se na iznajmljivanje antenskog stuba na lokaciji Kruščica. Revizijom smo utvrdili da se po zaključenim ugovorima plaća naknada mjesečno, za površinu od 2,452 m² fakturiše se Mtel-u a.d. Banja Luka vrijednost 2.050 KM + PDV, a HT Eronetu 2.000 KM + PDV za površinu zemljišta od 0,9706 m². Istovremeno se koristi zemljište bez utvrđene površine, za instaliranje opreme i antena od strane Softnet-a, BH telecom-a i Hayat-a u iznosima od 340 KM, 1.380 KM i 740 KM, bez navedene površine korištenja zemljišta. Prema nekim ugovorima, osnov za zaključivanje istog je površina zemljišta, a za neke broj antena. Na osnovu prezentirane dokumentacije nismo mogli utvrditi kriterije za izvršeno ugovaranje cijena.

Na poziciji ostali prihodi od imovine evidentirani su prihodi od prodaje stanova. U skladu sa Zakonom o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, Općina je prodala četiri stana na kredit, na koje je imala pravo raspolaganja. Jedan kupoprodajni ugovor je zaključen 2008. godine, a ostali 2013. godine u ukupnom iznosu od 105.342 KM sa kamatom od 1% godišnje, na deset godina. Jedan ugovor (25.026 KM) je zaključen 22.09.2008. godine, a ostali ugovori u četvrtom mjesecu 2013. godine. Uplaćeni iznos po navedenom ugovoru iz 2013. godine, zaključno sa 2014. godinom je 14.142 KM, a uplata za 2015. godinu iznosila je samo 90 KM. Navedenim Zakonom regulisano je da se 70% ostvarenih sredstava od prodaje stanova uplaćuje na depozitni račun kantona, koji se obavezuje izdvojiti iznos u visini prikupljenih sredstava za stambeno zbrinjavanje boraca i članova njihovih porodica. Prema prezentiranoj pomoćnoj evidenciji od strane Službe za prostorno planiranje i komunalne poslove, kupci stanova nisu plaćali svoje obaveze na vrijeme u skladu sa zaključenim ugovorom. Na dan 31.12.2015. godine evidentiran je dug u iznosu od 80.801 KM, što znači da je uplaćeno 24.641 KM. Nije uspostavljena analitička evidencija potraživanja po zaključenim ugovorima o obročnom plaćanju, na osnovu koje bi se utvrdilo dospijeće obaveza.

Poduzeti sve zakonske mjere i aktivnosti u cilju naplate i evidentiranja svih nenaplaćenih potraživanja po osnovu prodaje stanova.

Administrativne takse u iznosu 184.416 KM odnose se na općinske administrativne takse prema Odluci Općinskog vijeća o općinskim administrativnim taksama.

Prihodi od komunalnih taksi iskazani u iznosu 385.741 KM odnose se na općinske komunalne takse za svaku istaknutu firmu. Za navedene naknade po osnovu kojih se ostvaruju prihodi nema evidentiranih potraživanja, već se iste, s uplatom, direktno evidentiraju na prihod.

Ostale budžetske naknade u iznosu 637.954 KM u najvećem dijelu se odnose na naknade po osnovu prirodne pogodnosti 276.117 KM, naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta 249.388 KM, naknade za zauzimanje javnih površina 77.158 KM i naknadu za uređenje građevinskog zemljišta 21.490 KM.

Prihodi od naknada po osnovu prirodne pogodnosti – rente (276.117 KM) se ostvaruju u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i građenju Zeničko – dobojskog kantona² i Odlukom o visini i plaćanju

²² „Službene novine Zeničko dobojskog kantona“, broj 01/14;

naknade za prirodnu pogodnost korištenja građevinskog zemljišta i za uređenje građevinskog zemljišta na području općine Visoko³, a po osnovu izdatih rješenja od strane Službe za urbanizam, stambeno – komunalne poslove i katastar nekretnina. Naglašavamo da u ranijim godinama, izuzev 2015. godine, nisu stvarana potraživanja za izdata rješenja prema vrsti prihoda od naknade za prirodnu pogodnost (rentu).

Prihodi od naknada za korištenje gradskog građevinskog zemljišta i komunalne naknade (249.388 KM) ostvaruju se po osnovu rješenja za komunalnu naknadu koja izdaje Služba za urbanizam, stambeno – komunalne poslove i katastar nekretnina u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima⁴ kao i Rješenja za korištenje gradskog građevinskog zemljišta izdata od navedene Službe u skladu sa Zakonom o građevinskom zemljištu⁵ i Odlukom o građevinskom zemljištu⁶.

Naknada za zauzimanje javnih površina (77.158 KM) se ostvaruje u skladu sa Programom o utvrđivanju lokacija i visini naknada za zauzimanje javnih površina na području Općine Visoko i Odlukom o privremenim objektima – garažama na javnoj površini na području općine Visoko. Izdavanje odobrenja je u nadležnosti Službe za urbanizam, stambeno – komunalne poslove i katastar nekretnina. Konstatujemo da je Općina evidentirala potraživanja po osnovu naknada za zauzimanje javnih površina u 2015. godini, a da za prethodne periode nisu evidentirala potraživanja. Uvidom u dokumentaciju konstatovano je, da je u 2015. godini, naknadno izdat određeni broj rješenja, za zakup javnih površina iz 2014. godine, za koja nisu stvorena potraživanja u 2014. godini. Ista su naplaćena u 2015. godini.

Na osnovu dostavljene dokumentacije koja se odnosi na potraživanja po osnovu zauzimanja javnih površina (garaža i kioska), utvrđeno je da su samo evidentirana potraživanja iz 2014. i 2015. godine. Na osnovu prezentiranog uzorka, **konstatovali smo da su poduzete aktivnosti, u cilju naplate potraživanja, u vidu slanja opomena po osnovu zauzimanja javnih površina.**

Posebne naknade i takse u iznosu 555.531 KM odnose se na: naknade za ceste 305.690 KM (naknade za privremeno korištenje zemljišta u cestovnom pojasu u skladu sa Zakonom o cestama FBiH⁷ i Pravilnikom o naknadama za korištenje cestovnog zemljišta⁸), naknade i takse za veterinarsko – sanitarne preglede 155.638 KM i naknada za zaštitu okoline 94.202 KM.

Prihodi od pružanja javnih usluga, u iznosu 90.180 KM, odnose se na pružanje usluga pravnim licima 38.361 KM (ugovori o ustupanju na korištenje kancelarijskog prostora u zgradi Općine) i pružanje usluga drugima 51.819 KM. Općina u svojim poslovnim knjigama ne iskazuje potraživanja po ovom osnovu.

Poduzeti sve zakonom propisane radnje radi naplate potraživanja po osnovu kojih se ostvaruju javni prihodi, u skladu sa članom 46. Zakona o budžetima u FBiH.

Neplanirane uplate: iskazane u iznosu 351.140 KM odnose se na uplaćene refundacije bolovanja iz ranijih godina 25.585 KM kao i ostale neplanirane uplate (122.066 KM po osnovu sudskog rješenja za prinudnu naplatu novčanog potraživanja izvršenika ATLAS – D d.o.o. Visoko; 31.867 KM uplata MZ Gračanica na ime sufinansiranja realizacije projekta „Asfaltiranje puta u naselju Uvorići Općina Visoko“).

Prihodi po osnovu primljenih tekućih transfera od viših nivoa vlasti ostvareni su u iznosu od 3.451.643 KM, od čega se odnosi na tekuće transfere od Kantona 3.071.945 KM (dio se odnosi na transfere od Zeničko-dobojskog kantona za korisnike JU Centar za socijalni rad 1.961.614 KM), tekuće transfere od Federacije 328.707 KM (dio navedenog je utrošeno 300.035 KM za projekat rekonstrukcije “Trg žrtava genocida u Srebrenici”- I faza u Visokom) i primljene tekuće transfere od Države 50.991 KM. Dio primljenih sredstva, evidentiran na ovoj poziciji namijenjen je za kapitalna ulaganja, radi čega ih je, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, trebalo knjižiti kao kapitalne primitke.

Tekući transferi od viših nivoa vlasti namijenjeni za kapitalna ulaganja, trebalo je knjigovodstveno evidentirati na poziciji kapitalnih primitaka u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

³ „Službeni glasnik općine Visoko“, broj 01/14

⁴ Službene novine Zeničko – dobojski kanton“, broj 17/08

⁵ Službene novine FBiH, broj 67/05

⁶ Službeni glasnik općine Visoko“, broj 04/04

⁷ Službene novine FBiH, broj 12/10

⁸ Službene novine FBiH, broj 75/10

6.2 Rashodi i izdaci

U strukturi rashoda i izdataka, iskazanih u finansijskim izvještajima Općine Visoko na **tekuće rashode** se odnosi iznos od 7.889.233 KM, a na kapitalne izdatke 1.781.725 KM.

6.2.1 Izdaci za bruto plaće i naknade

Izdaci za plaće i naknade troškova zaposlenih Općine Visoko na dan 31.12.2015. godine, iskazani su u iznosu od 2.127.135 KM, što predstavlja 22% ukupnih rashoda i izdataka Općine.

Opis	2015. godina	2014. godina
Bruto primanja uposlenika	1.855.595	1.936.572
Naknade troškova uposlenika	271.540	304.610
Doprinosi poslodavaca	195.067	203.507
Ukupno	2.322.202	2.444.689
Prosječan broj uposlenih	103	103

Obračun i isplata plaća u 2015. godini vršila se na osnovu Pravilnika o plaćama i naknadama u Jedinstvenom općinskom organu uprave Općine Visoko (u nastavku Pravilnik) iz 2013. godine. Zaključkom o visini osnovice za obračun i isplatu plaće zaposlenih u Općini za 2015. godinu, kojeg je donijela Načelnica, uz saglasnost Samostalnog sindikata Općine Visoko, regulisan je iznos osnovice u visini od 270 KM. Suprotno odredbama Statuta, Načelnica je donijela prethodno navedene akte kojim su utvrđene osnovice i koeficijenti plaće. Platni razredi i koeficijenti za nositelje izvršne funkcije, savjetnika i općinskog pravobranioca razvrstani su u četiri platna razreda (u rasponu 6,4 do 10,00). Platni razredi i koeficijenti za državne službenike razvrstani su u osam platnih razreda (3,70 do 6,50), a za namještenike sedam platnih razreda (1,85 do 3,20).

Uvidom u dokumentaciju, utvrđeno je da se pojedinim uposlenicima kontinuirano svaki mjesec isplaćuje mjesečna stimulacija na plaću, u visini od 50 KM, koja je po našem mišljenju bez osnova, obzirom da ista nije propisana internim aktom niti Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH.

Najniža neto plaća iznosi 513 KM, a najviša 3.193 KM. Prosječna neto plaća isplaćena za 103 zaposlenika Općine iznosi 1.044 KM.

Potrebno je da se stimulacije zaposlenicima isplaćuju u skladu sa internim aktom i Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH.

Naknade troškova zaposlenih na 31.12.2015. godine iskazane su u iznosu od 271.540 KM. U strukturi navedenih izdataka su: naknada za topli obrok 192.548 KM, regres za godišnji odmor 42.694 KM, naknada za prevoz 21.307 KM otpremnine zbog odlaska u mirovinu 7.847 KM i pomoći u slučaju smrti 7.144 KM.

Naknada za topli obrok obračunava se i isplaćuje u visini 1% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH prema posljednjem statističkom podatku, u skladu sa Zaključkom o visini nakande za ishranu u toku rada.

Regres za godišnji odmor je isplaćen u iznosu 414 KM po zaposlenom. Visina regresa je utvrđena Odlukom načelnice u iznosu od 50% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH prema posljednjem objavljenom statističkom podatku.

6.2.2 Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 2.743.278 KM. Strukturu navedenih izdataka čine: izdaci za komunalne usluge 1.418.190 KM, ugovorene i druge posebne usluge 594.354 KM, izdaci za energiju 293.989 KM, izdaci za tekuće održavanje 216.270 KM, izdaci za usluge prevoza i goriva 146.654 KM, izdaci za nabavku materijala 57.277 KM, izdaci za osiguranje bankarskih usluga 13.866 KM i putni troškovi 2.678 KM.

Od ukupnog iznosa izdataka za komunalne usluge na troškove **fiksni i mobilni telefona** se odnosi 26.315 KM, a na troškove interneta 3.990 KM.

Odlukom o načinu upotrebe i pravu na korištenje službenih mobilnih telefona Općine Visoko regulisano je pravo na priznavanje troškova mobilnih telefona i iznos do kojeg se vrši priznavanje nastalih troškova. Uvidom u dokumentaciju korištenja telefona utvrdili smo da su određenim zaposlenicima vršene isplate iz blagajne u iznosu od 10 KM mjesečno za korištenje ultra kartice, bez odobrenja za isplatu. Navedenom Odlukom nije regulisano korištenje i praćenje troškova fiksnih telefona. Za iste nije praćen utrošak po uredima, nastali troškovi su priznavani u potpunosti.

Internim aktom regulisati pravo na priznavanje troškova fiksnih telefona kao i procedure i ograničenja izataka za fiksne telefone.

Uvidom u **izdatke usluga prevoza i goriva** utvrdili smo da putni nalozi (PN-4 obrasci) za vozila nisu popunjavana u skladu sa Pravilnikom o obaveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga i Uputstvom o korištenju službenih vozila Općine. Nisu upisivani propisani podaci u putni nalog koji se odnose na unos podataka o potrošnji goriva i kretanju službenog vozila. Pojedini putni nalozi nisu ovjereni od strane odgovornih osoba Općine, niti su vozači stavljali potpis da su vozilo primili bez vidljivih nedostataka. Takođe, vozač, iako je obavezan na kraju svakog mjeseca savršiti putni nalog u dijelu utroška goriva i pređene kilometraže, nije podnio takav izvještaj o korištenju vozila. Na osnovu prezentirane dokumentacije, utvrdili smo da stručni referent u tekućoj godini je sačinjavao nekompletne mjesečne izvještaje o potrošnji goriva i Godišnji pregled potrošnje goriva po vozilima, koji ne sadrže ostvarenu prosječnu godišnju potrošnju goriva po svakom vozilu, koja bi se upoređivala sa utvrđenim normama potrošnje goriva po vozilima, te utvrdili razlozi eventualnog prekoračenja utvrđene potrošnje. Godišnji izvještaj ne sadrži evidenciju o korisnicima usluga, isti nije dostavljen nadležnom licu zbog uvida. **Imajući u vidu naprijed navedeno, nismo se uvjerali da se putni nalozi popunjavaju, niti da se izvještaji sačinjavaju u potpunosti u skladu sa Pravilnikom o obaveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga i Uputstvom o korištenju službenih vozila Općine.**

Korištenje službenih vozila vršiti u skladu sa Uputstvom o korištenju službenih vozila Općine, kao i sačinjavanje izvještaja o korištenju službenih vozila i potrošnji goriva. Obrazac za korištenje službenog automobila (PN-4), popunjavati u skladu sa Pravilnikom o obaveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga.

U strukturi **Ugovorenih usluga** najznačajniji izdaci se odnose na: izdatke za informisanje 40.915 KM, stručne usluge 15.745 KM, reprezentaciju 14.513 KM, naknade skupštinskim zastupnicima 80.319 KM, naknade za rad komisija 50.026 KM, ugovori o djelu 38.432 KM i ostale nespomenute usluge i dažbine 325.267 KM.

Izdaci za naknade skupštinskim zastupnicima iskazani su u iznosu od 80.319 KM, od čega se na izdatke za vijećničke paušale, sa naknadom za učešće u radu Općinskog vijeća odnosi 68.349 KM i izdatke članovima radnih tijela Općinskog vijeća u iznosu od 11.970 KM. Odlukom i izmjenama Odluke Općinskog vijeća o visini naknada vijećnika i članova radnih tijela Općinskog vijeća Visoko od 12.02.2011. godine utvrđena je paušalna mjesečna naknada vijećnicima (vijećnički paušal) u iznosu od 140 KM. Vijećniku pripada i naknada za učešće u radu Općinskog vijeća u visini od 70 KM po svakoj sjednici kojoj vijećnik prisustvuje. Isplata paušala vršena je mjesečno za 25 vijećnika. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je se za neke vijećnike koji nisu prisustvovali sjednicama Općinskog vijeća, isplaćivana naknada, što nije u skladu sa naprijed navedenom Odlukom.

Izdaci članovima komisija Općinskog Vijeća iskazani su u iznosu od 11.970 KM. Visina naknade za člana komisije je 30 KM, predsjedniku radnog tijela pripada naknada za rad i prisustvo sjednici u visini od 40 KM. Izdaci za rad komisija Općinskog vijeća uglavnom se odnose na naknade članovima komisija za procjenu vrijednosti nekretnina, komisije za tehnički pregled, komisije za legalizaciju, izborne komisije i komisije za izbor državnog službenika. Naknade po navedenom osnovu obračunavale su se i isplaćivale po održanoj sjednici ili izlasku na teren na osnovu podnesenih troškovnika.

Potrebno je obračun i isplatu vijećničkih paušala vršiti u skladu sa donesenom Odlukom o visini naknade vijećnika i članova radnih tijela Općinskog vijeća.

Komisija za **procjenu vrijednosti nekretnina** imenovana je Rješenjem općinskog vijeća od 07.06.2013. godine na mandat od dvije godine. Troškovi vršenja procjene vrijednosti nekretnina padali su na teret

podnosioca zahtjeva. Načelnica je posebnim Zaključkom o načinu finansiranja komisije odredila visinu paušalnog iznosa za procjenu nekretnine, iako je navedena komisija osnovana od strane Općinskog vijeća. Komisiji pripada naknada za rad u visini naknade za rad članovima radnih tijela Općinskog vijeća, te naknada za materijalne troškove.

Komisija za **tehnički pregled građevina** se imenuje posebno po svakom zahtjevu za izdavanje odobrenja za upotrebu izgrađenog poslovnog objekta ili promjene namjene sa izvršenom dogradnjom. Način obavljanja tehničkog pregleda građevina utvrđen je Pravilnikom o izmjeni Pravilnika o postupku i načinu obavljanja tehničkog pregleda građevina, donesen od strane Općinske načelnice 23.12.2014. godine. Istim pravilnikom uređeni su troškovi vršenja tehničkog pregleda i načina plaćanja članovima komisije za tehnički pregled građevina. U skladu sa navedenim Pravilnikom, osnovica za obračun troškova pregleda je visina korisne površine objekta. Troškovi vršenja tehničkog pregleda obračunavaju se i uplaćuju na žiro račun Općine zajedno sa pripadajućim doprinosima i bankarskom provizijom. Članovima komisije pripada neto iznos od utvrđenog iznosa uplaćenih sredstava. Rješenjem o imenovanju komisije, Predsjednik i članovi komisije o izvršenom tehničkom pregledu trebaju sačiniti Zapisnik o obavljenom tehničkom pregledu, koji nije prezentiran.

Potrebno je prije isplate naknada članovima komisije sačiniti zapisnik o obavljenom tehničkom pregledu, u skladu sa donesenim Rješenjem o imenovanju komisije.

Izdaci za ugovore o djelu iskazani su u iznosu od 38.432 KM. U najvećem dijelu, ugovori o djelu zaključivali su se za obavljanje poslova mrtvozorstva, obilazak klizišta i sačinjavanje elaborata o sanaciji, sumiranje javne rasprave o nacrtu prostornog plana općine Visoko, prikupljanje prijedloga, komentara, sugestija za nacrt strategije razvoja Općine i drugi poslovi vezani za održavanje manifestacija. U zaključenim ugovorima, nije dat detaljan opis poslova koji se trebaju izvršiti, niti je ugovorima utvrđena obaveza podnošenja izvještaja po okončanju posla. Prije plaćanja, nije prezentirano odobrenje nadležne službe niti dokaz da su završeni poslovi i zadaci koji su bili predmet ugovora. Na osnovu naprijed navedenog, ne može se u potpunosti potvrditi o kakvim poslovima se radi.

Ugovori o djelu treba da sadrže detaljan opis poslova koji se trebaju izvršiti i istima utvrditi obavezu dostavljanja izvještaja nakon izvršenog posla a prije isplate ugovorene naknade.

Ostale nepomenute usluge i dadžbine realizovane su u iznosu od 325.267KM. Uvidom u dokumentaciju, konstatovano je da se navedene usluge odnose na uplate po donesenim rješenjima i zaključcima od strane Načelnice, kao što su uplate za manifestaciju „Visočko ljeto“ (53.230 KM), za realizaciju Plana zaštite od požara (8.166 KM), održavanje IT sistema (9.312 KM), obilježavanje praznika (16.379 KM), projekat Gold (4.000 KM), ostale ugovorene usluge (111.377 KM). Na ovoj poziciji su evidentirani određeni izdaci za reprezentaciju, nabavka knjiga, ugovori o djelu, učešće na seminaru za polaganje pravosudnog ispita, iako je iste trebalo evidentirati na pozicijama propisanim Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Analitičkim kontnim planom za budžet i budžetske korisnike FBiH.

Osigurati pravilno knjigovodstveno evidentiranje ostalih nespomenutih usluga na pozicijama propisanim Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Analitičkim kontnim planom za budžet i budžetske korisnike FBiH.

6.2.3 Tekući transferi

Tekući transferi Općine iskazani su u iznosu od 2.778.445 KM, što je manje u odnosu na planirana sredstva za 1.945.855 KM, iz razloga što su u planu sadržana i sredstva tekućih transfera pojedincima Centra za socijalni rad, a u ostvarenju su sadržani samo tekući transferi Općine. U strukturi transfera sadržani su: transferi pojedincima 1.431.177 KM, subvencije javnim preduzećima 557.894 KM, transferi neprofitnim organizacijama 396.138 KM, subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima 231.235 KM, tekućih transferi drugim nivoima vlasti u iznosu 162.001 KM.

Odlukom o izvršavanju Budžeta Općine Visoko za 2015. godinu regulisano je da se tekući transferi i investicijsko ulaganje u javne površine realizuju prema Programima koje Općinski načelnik predloži a usvoji Općinsko vijeće, a odnosi se na sredstva planirana u Službi za urbanizam, stambeno – komunalne poslove i katastar nekretnina. Sredstva planirana za transfere pojedincima raspoređivat će se prema mjerilima i

kriterijima koje utvrđuje Općinski načelnik na prijedlog Službe za društvene djelatnosti i boračko-invalidsku zaštitu. Sredstva planirana za transfere pojedincima stalne i povremene socijalne pomoći realizovat će se prema zakonskim propisima koji regulišu navedenu oblast, te mjerilima i kriterijima koje utvrđuje Općinski načelnik na prijedlog Službe za društvene djelatnosti i boračko-invalidsku zaštitu i JU Centar za socijalni rad. Transferi neprofitnim organizacijama realizuju se prema mjerilima i kriterijima koje utvrđuje Općinski načelnik na prijedlog Službe za društvene djelatnosti i boračko-invalidsku zaštitu. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da se većina transfera realizuje na osnovu zahtjeva za sredstvima, potom se donosi Zaključak načelnice Općine, koji nije obavezujući, nego je trebalo donijeti Odluku, sa utvrđenom visinom sredstava bez posebnih obrazloženja. Napominjemo, da naprijed navedeni kriteriji po Odluci o izvršenju budžeta, nisu prezentovani do momenta okončanja finansijske revizije.

Transferi drugim nivoima vlasti iskazani su u iznosu od 162.011 KM u okviru istih najznačajniji transferi se odnose na transfere za interventne radove u iznosu 69.998 KM, transfer za vangradsku javnu rasvjetu 48.203 KM i transfere mjesnim zajednicama u visini od 43.800 KM (za tekuće održavanje prostorija koje koriste za rad mjesne zajednice i grijanje). Mjesna zajednica ima svojstvo pravnog lica u pogledu prava i obaveza utvrđenih Zakonom o principima lokalne samouprave, Statutom Općine i Statutom mjesne zajednice. Na osnovu zahtjeva mjesne zajednice, Načelnica donosi Zaključak ili Odluku o rasporedu planiranih sredstava, kojim se vrši prenos sredstava na transakcijski račun mjesne zajednice. O korištenju sredstava Savjeti mjesnih zajednica trebali su donositi posebne Odluke, u skladu sa internim aktima, dok je Zaključkom Načelnice i odlukom o izvršenju budžeta Općine regulisana obaveza dostavljanja narativnih izvještaja, a koji nisu prezentirani u toku revizije.

Potrebno je da se osigura dostavljanje narativnih izvještaja o namjenskom utrošku sredstava, od strane mjesnih zajednica Općine u skladu sa internim aktima Općine, u cilju transparentnosti trošenja sredstava.

Transferi pojedincima iskazani su u iznosu od 1.431.177 KM. Transferi pojedincima za pripadnike boračke populacije ostvareni su u iznosu od 720.948 KM i isti se realizuju u skladu sa Zakonom o dopunskim pravima boraca i članova njihovih porodica. Navedeni iznos odnosi se na isplate: jednokratne pomoći (liječenja i nabavke lijekova, dženaza i drugo), koje nisu predviđene navedenim Zakonom, nabava školskih udžbenika, školovanje boraca i njihovih porodica i stambeno zbrinjavanje. Obzirom da su neki izdaci Općine vršeni na osnovu Zaključaka načelnice, a trebalo je donijeti Odluku, preko jedinstvenog računa Općine, na račun pojedinaca. Sredstva za navedene namjene obezbjeđuje Kanton, a realizaciju provodi Općina u skladu sa donešenom Uredbom, a pravdanje istih u svrhu pomoći nije vršeno od strane krajnjeg korisnika nego je Općina Ministarstvu za boračka pitanja dostavljala samo dokaz o prenosu sredstava.

Na ovoj poziciji evidentirane su i **isplate stipendija** u iznosu od 354.292 KM, a odnose se na 127 korisnika boračkih stipendija za koje se doznavaaju sredstva Općini iz ZE-DO kantona (Ministarstvo za boračka pitanja Zeničko Dobojskog kantona), zatim za 218 korisnika društvenih stipendija finansirane od strane Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Ze-Do kantona i stipendije za nadarene studente (26 stipendija, od čega 18 društvenih stipendija i 8 stipendija finansiranih iz tekuće rezerve) u akademskoj 2014/2015 godini. Uredbom o stipendiranju redovnog studija boraca i članova njihovih porodica kantona ZE DO, utvrđeni su uslovi, način i postupak ostvarivanja prava na dodjelu stipendija studentima – borcima i članovima njihovih porodica. Visina godišnje boračke stipendije za studente prve godine ciklusa je 800 KM, a za drugu i ostale godine studija 1.200 KM. Visina društvene stipendije iznosi 560 KM, dok stipendija za nadarene studente iznosi 1.100 KM godišnje. Isplata stipendija se vrši u osam jednakih mjesečnih rata, koje iznose za prvu godinu studija 100 KM, za drugu i ostale godine studija 150 KM. Konkurs za dodjelu stipendija redovnim studentima za školsku 2014/2015 godinu raspisan je tek 15.05.2015. godine. Uredbom o stipendiranju redovnog studija branilaca i članova njihovih porodica isplata stipendija se vrši putem općinskih službi, po dostavljenoj Odluci ministra Ministarstva o broju stipendija i iznosu doznačenih sredstava za svaku Općinu. O doznačenim sredstvima za isplatu stipendija općinska služba obavještava korisnike putem medija i istim vrši isplatu putem tekućih računa. U 2015. godini isplaćena je četvrta rata stipendija za studijsku 2013/2014 godinu u iznosu od 32.046 KM i četiri rate za 2015. godinu od ukupno osam predviđenih rata, koje će teretiti narednu 2016. godinu, iz razloga što se isplata stipendija vrši nakon doznavaavanja sredstava iz Budžeta ZE- DO kantona.

Transferi neprofitnim organizacijama isplaćeni su u iznosu od 396.138 KM. Navedenim iznosom finansirani su sportski klubovi, ustanove, udruženja i drugo.

Uvidom u dokumentaciju, konstatovano je da je Općina raspisala Javni poziv u 2015. godini, u kojim je definisano da će se dodjela sredstava vršiti u skladu sa Smjernicama za aplikante-organizacije civilnog društva u okviru javnog poziva. Navedenim Smjernicama su definisani kriteriji evaluacije, na osnovu kojih je Komisija izvršila rangiranje prema zbiru ostvarenih bodova aplikanata. Nakon izvršenog bodovanja, dodjela sredstava se vršila na osnovu zaključka, ovjeravanog od strane sekretara Općinskog vijeća i pomoćnice načelnice Općine Visoko. U toku revizije nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da su korisnici pravdali dodjeljena sredstva. Naknadno, uz dati komentar Nacrta izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji Općine Visoko za 2015. godinu, dostavljen je određen broj izvještaja korisnika o utrošku sredstava, kao i tabelami pregled korisnika sredstava i dostavljenih izvještaja o utrošku sredstava. Uvidom u dostavljeni pregled evidentno je da određeni korisnici nisu dostavili izvještaj, kao i da određeni broj korisnika, koji su dostavili izvještaje, nisu adekvatno pravdali utrošena sredstva (fakture, tekstualna detaljna obrazloženja).

Na osnovu navedenog je utvrđeno da korisnici nisu u svim slučajevima izvještavali o utrošenim sredstvima, niti je stručna služba osigurala kontinuirano praćenje i nadzor nad korištenjem namjenskih sredstava, iako je obaveza u skladu sa članom 57. Zakonom o budžetima u FBiH, čime se osigurava transparentno trošenje javnih sredstava.

Poduzeti aktivnosti na osiguranju redovne kontrole i izvještavanju o utrošku sredstava od strane korisnika u skladu sa članom 57. Zakonom o budžetima u FBiH.

Subvencije javnim poduzećima (557.894 KM) realizovane su na osnovu zaključka pomoćnika Načelnice, po ovlaštenju Načelnice za potpisivanje, kojom su Javna poduzeća (RTV Visoko, KSC Mladost, JU za predškolski odgoj, JU Centar za kulturu, JU Gradska biblioteka, JU Zavičajni muzej i druga) dobijala sredstva za finansijsku podršku kao i radi nabavke opreme i održivosti korištenja iste, a i za plaćanje obaveza. Zakonom o budžetima u FBiH, korisnici sredstava su bili obavezni dostaviti budžetskom korisniku izvještaj o namjenskom utrošku sredstava. Do okončanja revizije (juni 2016. godine), finansijski izvještaji o utrošku sredstava nisu dostavljeni Odjelu za finansije Općine.

Potrebno je da se osigura izvještavanje od strane korisnika subvencija o utrošku sredstava, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

6.2.4 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava realizovani su u iznosu 1.781.725 KM i u odnosu na planirane izdatke manji su za 940.275 KM. Općina nije ostvarila plan, obzirom da Plan kapitalnih investicija nije detaljno razrađen niti su istim obuhvaćena sva kapitalna ulaganja. U strukturi nabavljenih stalnih sredstava na rekonstrukciju i investiciono održavanje se odnosi 1.641.336 KM, nabavku stalnih sredstava u obliku prava 83.160 KM, opreme 42.134 KM i nabavku zemljišta 15.095 KM.

Uvidom u dokumentaciju, utrdili smo da Općina nije evidentirala izdatke za rekonstrukciju i investiciono održavanje, na način propisan Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, jer je izvršeno evidentiranje samo kroz klasu 8 (memorandumska evidencija), odnosno nije provedeno evidentiranje kroz klasu 0 i 5 (sredstva i izvori sredstava). Navedena ulaganja se odnose na ulaganja u infrastrukturu za koja je Zakonom o principima lokalne samouprave regulisano da je upravljajne, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture u nadležnosti općine. Takođe je Zakonom o stvarnim pravima, regulisano da javnim dobrima (javni putevi, ulice, trgovi) upravlja i za isto odgovara određeni subjekt javnog prava (Federacija, Kanton, Grad ili Općina), što se određuje posebnim Zakonom.

Na osnovu navedenih zakonskih odredbi smatramo da Općina treba sve investicije, odnosno kapitalna ulaganja, kojima upravlja i njima raspolaže, evidentirati na poziciji stalnih sredstava.

U skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, izvršiti kniigovodstveno evidentiranje nabavke stalnih sredstava o kojima vodi brigu i upravlja Općina u skladu sa zakonskim propisima.

6.3 Finansijski rezultat

Izvršenje Budžeta Općine Visoko za 2015. godinu iskazano u finansijskim izvještajima je sljedeće: prihodi i primici 12.500.095 KM, rashodi i izdaci 9.670.958 KM i finansijski rezultat 2.829.137 KM. Akumulirani višak rashoda nad prihodima sa 31.12.2015. godine iskazan je u iznosu od 1.746.678 KM.

Struktura Izvršenja Budžeta Općine Visoko za 2015. godinu:

u KM

Red. broj	Opis	Budžet za 2015. godinu	Izvršenje Budžeta za 2015. godinu	% izvršenja
1	2	3	4	5
	PRIHODI I PRIMICI (I+II)	13.196.900	12.500.095	95,1
A	PRIHODI I PRIMICI (I+II)	13.196.900	12.500.095	94,7
I	Prihodi	13.196.900	12.500.095	94,7
1.	Porezni prihodi	5.571.000	6.404.514	115
2.	Neporezni prihodi	4.575.900	2.643.938	57,8
3.	Pri mljeni transferi	3.050.000	3.451.643	113,2
II	Kapitalni primici	0	0	0
B	RASHODI, IZDACI i FINANSIRANJE (IV + V + VI)	13.196.900	9.670.958	71,4
IV	Tekući rashodi	10.822.900	7.889.233	72,9
4.	Tekući troškovi (plate, naknade, izdaci za materijal i usluge)	6.008.600	5.065.480	84,1
5.	Tekući transferi	4.724.300	2.778.445	59
6.	Kapitalni transferi	0	0	0
7.	Tekuća rezerva, izdaci za kamate	90.000	45.308	5
V	Kapitalni izdaci	2.722.000	1.781.725	65,5
8.	Na bavka zemljišta, građevina i opreme	200.000	15.095	7,5
9.	Na bavka građevina			
10.	Na bavka opreme	362.000	42.134	11,6
11.	Na bavka stalnih sredstava u obliku prava	140.000	83.160	59,4
12.	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	2.020.000	1.641.336	81,3
VI	Finansiranje	(348.000)	0	0
C	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A-B)		2.829.137	
D	AKUMULIRANI NERASPOREĐENI VIŠAK RASHODA NAD PRIHODIMA (konto 591111)	-	1.746.678	

Do okončanja konačne revizije Vijeće nije usvojilo Izvještaj o izvršenju budžeta Općine Visoko za 2015. godinu.

Pregled izvršenja rashoda i izdataka za 2015. godinu dat je u tabeli u prilogu Izvještaja.

7. Imovina obaveze i izvori sredstava

Prema prezentiranim podacima u finansijskom izvještaju „Bilans stanja“, na dan 31.12.2015. godine, ukupna vrijednost imovine iskazana je u iznosu od 8.476.187 KM, od čega se na novčana sredstva odnosi 1.087.870 KM, kratkoročna potraživanja 3.524.416 KM, kratkoročna razgraničenja 55.406 KM i neotpisanu vrijednost stalnih sredstava 3.808.495 KM. U strukturi obaveza i izvora sredstava na kratkoročne obaveze se odnosi 1.111.397 KM, obaveze prema zaposlenicima 206.751 KM, kratkoročna razgraničenja 4.167.695, finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama 33.116 KM, dugoročne obaveze 895.411 KM i izvori stalnih sredstava 2.061.817 KM.

7.1 Kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

U finansijskim izvještajima iskazana su kratkoročna potraživanja i razgraničenja u iznosu od 3.579.822 KM, od čega se na kratkoročna potraživanja odnosi 3.524.416 KM i kratkoročna razgraničenja 55.406 KM. Strukturu kratkoročnih potraživanja čine: sumnjiva i sporna potraživanja 2.194.162 KM, potraživanja za komunalnu naknadu i građevinsko zemljište 1.152.553 KM, potraživanja za otkup stana 80.801 KM, potraživanja po osnovu naknada za pogodnost 38.834 KM, zakup garaža 20.192 KM, potraživanja za uzurpirano zemljište/zauzimanje javnih površina 7.829 KM, potraživanja za zakupninu 6.401 KM.

Od ukupnih kratkoročnih potraživanja, stvorenih po osnovu izdatih rješenja, koje je Općina trebala usaglasiti sa dužnicima na dan 31.12.2015. godine, putem konfirmacija - izvoda otvorenih stavki, nije prezentirano da su iste poslane, iako je to bila obaveza u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da najveći se dio potraživanja odnosi na potraživanja iz ranijeg perioda.

Općina ne evidentira potraživanja za administrativne općinske takse i komunalne takse za istaknutu firmu. Za potraživanja po osnovu prirodne pogodnosti (renta) i za potraživanja za uzimanje javnih površina, ista su stvarana samo u 2015. godini, a po svim ostalim osnovama Općina evidentira potraživanja. Prihodi za koje se ne evidentiraju potraživanja, priznaju se u momentu naplate sredstava.

Nisu nam prezentirane pomoćne knjige potraživanja koje vode nadležne službe, koje su osnov za redovno i svakodnevno praćenje dospelosti svakog potraživanja i njihovog usklađivanja sa knjigovostvenom evidencijom. Konstatujemo da nije dobra saradnja između općinski službi koje su nadežne za izdavanje rješenja po osnovu naknada i službe za finansije koja prati knjigovostvenu evidenciju naplate istih.

Potraživanja za komunalnu naknadu i građevinsko zemljište iskazana su iznosu od 1.152.553 KM i ista su u nadležnosti Općinske Službe za urbanizam, stambeno-komunalne poslove i katastar nekretnina koja poduzima aktivnosti na naplati istih. Navedena Služba informatičkim putem prati evidenciju izdatih rješenja i kroz tabelarne preglede prati naplatu navedenih potraživanja. Konstatovali smo da za neka potraživanja po osnovu naknada za korištenje gradskog građevinskog zemljišta i komunalne naknade (odnose se na period 2009. - 2012. godina) nisu pravovremeno poduzete aktivnosti u cilju naplate potraživanja, i da su ista upućena na dalje postupanje Javnom pravobranilaštvu tek 26.12.2014. godine. Za pojedina potraživanja od dužnika, obuhvaćena uzorkom (za period 2009 – 2014 godina), dostavljena je evidencija o poslanim opomenama u periodu 2013- 2015. godine, ali za iste nisu poslani zahtjevi za utuženje prema Javnom pravobranilaštvu. Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da je Služba za urbanizam, stambeno-komunalne poslove i katastar nekretnina, dostavila Javnom pravobranilaštvu (u 2015 i 2016. godini) zahtjeve sudsko izvršenje radi ispunjavanja novčanih potraživanja po osnovu naknade za korištenje građevinskog zemljišta i komunalne naknade evidentiranih u periodu 2009. - 2014. godine. Može se konstatovati da nije u potpunosti osigurana saradnja između Javnog pravobranilaštva i nadležnih općinskih službi, kao i da su za potraživanja iz ranijeg perioda poduzimane djelimične aktivnosti za naplatu istih.

Potraživanja po osnovu otkupa stanova iskazana su u iznosu od 80.801 KM. Navedena potraživanja se odnose na 4 (četiri) prodata općinska stana, korisnicima stanarskog prava u skladu sa Zakonom o vraćanju, dodjeli i prodaji stanova⁹.

Potraživanja za naknadu za pogodnost korištenja građevinskog zemljišta iskazana u iznosu od 38.834 KM. Ukupna navedena potraživanja se odnose na 2015. godinu iz razloga što nisu evidentirana potraživanja iz ranijeg perioda.

Potraživanja za zauzimanje javnih površina iskazana u iznosu od 7.829 KM. Ukupna navedena potraživanja se odnose na 2015. godinu iz razloga što do 2015. godine nisu stvarana potraživanja po ovom osnovu.

Sumnjiva i sporna potraživanja iskazana u iznosu od 2.194.163 KM odnose se najvećim dijelom na potraživanja za zakup poslovnih prostora 1.543.081 KM, te potraživanja za naknadu za korištenje građevinskog zemljišta 651.081 KM.

⁹ Službene novine FBiH⁹ 28/05

Na osnovu prezentirane dokumentacije Javnog pravobranilaštva u vezi sumnjivih i spornih potraživanja za zakup poslovnog prostora, u iznosu od 497.368 KM i konstatovano je da se ista odnose se na potraživanja iz prethodnih godina, za koja su podnesene tužbe i u toku su daljnji sudski postupci.

Provedenom revizijom, konstatovali smo da za **sumnjiva i sporna potraživanja po osnovu naknade za građevinsko zemljište** u iznosu 651.081 KM, ne postoji dokumentacija koja potvrđuje iz kojeg perioda datiraju navedena potraživanja i da li su i koje aktivnosti poduzimane na naplati istih. Prema izjavama odgovorne osobe navedena potraživanja se odnose na potraživanja od pravnih lica za komunalnu naknadu i naknadu za građevinsko zemljište, koja je Služba za komunalnu djelatnost Općine vodila do 31.07.2006. godine, jer je ista prestala sa radom 10.08.2006. godine. Na osnovu Zapisnika o primopredaji poslova i zadataka Službe za komunalne djelatnosti Općine, od 10.08.2006. godine dio poslova i zadataka iz djelokruga navedene Službe, prebačen je u okvir djelatnosti Odsjeka za stambeno – komunalne poslove i zaštitu okoline (Službe za komunalne djelatnosti) i u okvir djelatnosti Odsjeka za budžet i finansije (Službe za privredu, razvoj budžeta i finansije). Na osnovu navedenog konstatovano je da navedena potraživanja datiraju iz perioda do 2006. godine, za koja nije izvršen popis, niti su pokrenute zakonske mjere naplate, a ista su zastarjela.

Zbog navedenog nismo se uvjerali da je Općina poduzimala pravovremeno zakonske mjere na naplati potraživanja iz ranijeg perioda, zbog čega su potraživanja u značajnom iznosu zastarjela (651.081 KM), radi čega nisu realno iskazana.

U toku 2015. godine Općina je izvršila preknjižavanja sa kratkoročnih potraživanja starijih od 6 mjeseci na sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu 38.295 KM. Nije nam prezentirana dokumentacija koja potvrđuje strukturu kratkoročnih potraživanja starijih od 6 mjeseci, kao ni da su izvršene analize njihove naplativosti, te u skladu sa tim izvršiti preknjižavanja na sumnjiva i sporna potraživanja.

Na osnovu navedenog konstatujemo da nadležne općinske službe nisu u potpunosti poduzeli sve zakonom propisane mjere i aktivnosti u cilju naplate i evidentiranja prihoda Općine, kao i da nije usaglašeno knjigovodstveno sa stvarnim stanjem potraživanja po osnovu izdatih rješenja na osnovu kojih Općina ostvaruje prihode i evidencija Službe za finansije, što nije u skladu sa članom 25. Zakona o računovodstvu i reviziji i članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH.

Kratkoročna potraživanja realno i tačno iskazivati i vršiti procjenu vrijednosti pojedinačnih pozicija bilansa u skladu sa računovodstvenim propisima.

Potrebno je ovjerenim confirmacijama potvrditi vjerodostojnost iskazanih potraživanja, te u bilješkama obrazložiti pojedinačna stanja sumnjivih i spornih potraživanja, te planirati aktivnosti i način rješavanja istih u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH,

Osigurati vođenje pomoćne knjige svih potraživanja u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, te vršiti kontinuirano usaglašavanje pomoćne evidencije sa knjigovodstvenom.

7.2 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu 5.518.959 KM od čega se na razgraničenja odnosi 4.167.695 KM, a na kratkoročne obaveze (kratkoročne obaveze prema dobavljačima 1.084.152 KM, obaveze prema radnicima 206.751 KM i finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama 33.116 KM).

Prema dostavljenim Izvodima otvorenih stavki, obuhvaćenih uzorkom, većina iskazanih kratkoročnih obaveza Općine usaglašena su sa iskazanim stanjima evidentiranim kod dobavljača.

Obaveze prema radnicima iskazane u iznosu od 206.751 KM u najvećem dijelu odnose se na obaveze za bruto plaću, topli obrok i prevoz za decembar 2015. godine i za otpremnine zaposlenicima koji su stekli uslove za penziju.

7.3 Dugoročne obaveze i razgraničenja

Dugoročne obaveze i razgraničenja iskazane su u iznosu 895.411 KM i odnose se dugoročne kredite 895.411 KM. U okviru iskazanih dugoročnih obaveza, Općina nije iskazala obaveze po **Kreditu Svjetske banke**

za sanaciju komunalne infrastrukture sektor „Vodoopskrba, kanalizacija i čvrsti otpad“ - IDA 2148. Navedeni kredit je zaključen između Federalnog ministarstva finansija, Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Općine namijenjenog za hitnu sanaciju komunalne infrastrukture (izgradnja kanalizacionog kolektora u starom dijelu Visokog). Kredit je odobren 1998. godine u iznosu 156.679,52 US\$ (što čini 79% od ukupne vrijednosti radova 198.328,51 US\$) i isti iskazan u protivrijednosti 185.763 KM (troškovi servisa – kamate 29.083 KM i glavnica 156.679 KM). Period otplate je 30 godina, uključujući 8 godina grace perioda, s tim da se otplata vrši polugodišnje (počev od 01.04.2006. godine). Na osnovu prezentirane dokumentacije ukupne dugoročne obaveze po navedenom kreditu na dan 31.12.2015. godine iznose 125.343 KM.

Prema navedenom, obaveze po kreditu Svjetske banke za Sanaciju komunalne infrastrukture sektor “Vodoopskrba, kanalizacija i čvrsti otpad” nisu iskazane u knjigovodstvenoj evidenciji, zbog čega su dugoročne obaveze podcjenjene za navedeni iznos a što nije u skladu sa članom 74. Zakona o budžetima u FBiH i članom 5. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH.

U cilju realnog iskazivanja ukupnih obaveza, osigurati pravilno evidentiranje obaveza po kreditu Svjetske banke za sanaciju komunalne infrastrukture sektor “Vodoopskrba, kanalizacija i čvrsti otpad” - IDA 2148 u poslovnim knjigama Općine u skladu sa članom 74. Zakona o budžetima u FBiH i članom 5. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH.

7.4 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Općine Visoko na dan 31.12.2015. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti 3.808.495 KM, od čega se na nabavnu vrijednosti odnosi 4.246.906 KM i ispravku vrijednosti 438.411 KM. Uvidom u bilans stanja i ostalu dokumentaciju vezanu za građevine u iznosu od 2.253.867 KM utvrđeno je da se u poslovnim knjigama nalaze 4 zgrade: zgrada Općine u ulici Alije Izezbegovića; zgrada bivšeg suda za prekršaje u ulici Čabaravdića; zgrada bivše Službe za stambeno komunalne poslove u Naselju Luke i Garaža u Naselju Luke. Navedene zgrade se koriste od strane Općine. Za iste nedostaje dokumentacija – katastarski i zemljišnoknjižni izvadak, na osnovu kojeg bi se utvrdilo vlasništvo. Imovinsko pravni odnos je regulisan na osnovu knjige položenih ugovora. Služba za nekretnine je izvršila identifikaciju prostora, pribavila podatke iz katastarskog operata i zemljišne knjige i izradila elektronsku bazu u koju su uneseni navedeni podaci. Ipak, zbog velikog broja neuplanjenih i neuknjiženih objekata, kao i zbog nedostatka dokumentacije nije moguće izraditi bazu podataka koja će biti potpuna i vjerodostojna.

Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da se ne vodi pomoćna knjiga kapitalne imovine propisana članom 7. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članu 59. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Poduzimati mjere i aktivnosti na utvrđivanju vlasništva imovine Općine, na koju ima pravo korištenja i raspolaganja, te na osnovu vjerodostojne dokumentacije vršiti upis prava na nekretnama, kako bi imovina bila istinito i fer iskazana u poslovnim knjigama,

Voditi knjigu kapitalne imovine kao jednu od obaveznih pomoćnih evidencija u skladu sa članom 7. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članu 59. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

8. Javne nabavke

Revizijom postupaka javnih nabavki u Općini Visoko su obuhvaćene nabavke koje su se provodile tokom 2015. godine, s ciljem utvrđivanja da li se kod dodjele ugovora za nabavku roba i usluga i kod vršenja radova postupalo u skladu sa procedurama definisanim Zakonom o javnim nabavkama. Općina nije donijela interni Pravilnik o postupku direktnim sporazumom, usklađen s modelom Pravilnika o postupku direktnog sporazuma, koji propisuje Agencija, niti je donesen Plan javnih nabavki za 2015. godinu kako je propisano Zakonom o javnim nabavkama, obzirom da ne sadrži sve predviđene javne nabavke Budžetom Općine za 2015. godinu, niti je dato adekvatno obrazloženje planiranih nabavki. Članom 23. Zakona o budžetima u FBiH budžetski korisnik je obavezan Plan nabavki usklađivati sa prijedlogom finansijskog plana. Prema prezentiranim podacima, u 2015. godini, provedeno je 8 pregovaračkih postupaka, 9 otvorenih postupaka,

22 konkurentna i 30 direktnih postupaka. Vrijednost izvršenih tekućih i kapitalnih nabavki je 2.410.763 KM. Navedeni iznos obuhvata održavanje javnih saobraćajnih površina i održavanje javnih zelenih površina koji su izuzeti od primjene Zakona o javnim nabavkama.

Izvršen je uvid u procedure nabavki za 3 pregovaračka postupka, 4 otvorena postupka, 4 konkurentna postupka i 3 direktna postupka. Vrijednost obuhvaćenih uzoraka je 1.263.425 KM.

Provedenom revizijom postupaka javnih nabavki, obuhvaćenih uzorkom, nisu konstatovane nepravilnosti.

Istovremeno je konstatovano da nije provedena procedura javnih nabavki za tekuće održavanje službenih vozila za koju su, u 2015. godini, utrošena sredstva u iznosu od 14.234 KM, iako je bila obaveza u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Potrebno je provoditi proceduru javnih nabavki za sve nabavke roba, usluga i izvođenja radova te sa odabranim dobavljačem zaključiti ugovor u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

9. Popis imovine i obaveza

Odlukom načelnice (01/2-02-1517/15 od 24.12.2015.godine) formirana je Centralna komisija za popis cjelokupnih stalnih sredstava Općine Visoko, koja je sačinila Izvještaj o popisu, zatim Komisija za popis računarske i druge elektronske opreme i Komisija za popis obaveza, potraživanja, zaliha i novčanih sredstava). Odlukom o prihvatanju popisa od 29.01.2016. godine prihvaćena je vrijednost stalnih sredstava koja se razlikuje za 2.000 KM u odnosu na vrijednost stalnih sredstava u finansijskim izvještajima. Navedenom odlukom je prihvaćen prijedlog Centralne popisne komisije da se izvrši rashodovanje kompjuterske opreme bez knjigovodstvenih vrijednosti, putem prodaje, doniranja ili uništavanja, u skladu sa važećim propisima. Predviđena oprema za rashodovanje je samo nabrojana i ista ne sadrži inventurne brojeve.

Komisije su provele popis, sačinili su popisne liste, ali iste ne sadrže sve elemente popisne liste, jer u istim nisu iskazane količine, cijene i vrijednosti, niti razlike između stvarnog i knjigovodstvenog stanja stalnih sredstava, što ukazuje da knjigovodstvena stanja nisu usklađena sa stvarnim stanjem.

Uvidom u popisne liste stalnih sredstava, konstatovano je da nije sačinjen pojedinačni popis zgrada, stanova, poslovnih prostora. Takođe, u popisnim listama kod nekih osnovnih sredstava nema inventurnih brojeva. U izvještaju komisije o popisu, ne navode se vrijednosni pokazatelji, što nas upućuje na konstataciju da su podaci preuzeti iz knjigovodstva.

Imajući u vidu naprijed navedeno, konstatujemo da Općina Visoko nije izvršila popis imovine sa stanjem na dan 31.12.2015. godine na osnovu vjerodostojne dokumentacije, a nije ni izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine, niti su utvrđene količine i vrijednosti imovine, u skladu sa članom 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Na osnovu uvida u Izvještaj o popisu obaveza, potraživanja i novčanih sredstava na dan 31.12.2015. godine, konstatujemo da je Komisija za popis obaveza, potraživanja i novčanih sredstava (u nastavku: Komisija) izvršila popis potraživanja samo na osnovu knjigovodstvene evidencije, bez utvrđivanja stvarnog stanja istih, ne navodeći sve kupce pojedinačno od kojih Općina ima potraživanja. U svom izvještaju, Komisija nije dala osvrt na stanje potraživanja, period na koji se odnose, da li ima potraživanja za koja nisu poduzete zakonske mjere naplate istih, te da li ima potraživanja za koje je istekao zakonski rok naplate, odnosno koja su zastarjela, niti je dala prijedlog poduzimanja radnji za naplatu potraživanja.

Izvještaj Komisije o popisu gotovine, obaveza i potraživanja navedena su pojedinačno novčana sredstva po vrstama računa sa stanjem novčanih sredstava 1.081.804 KM na dan 31.12.2015. godine. Na osnovu prezentirane dokumentacije konstatujemo da je stanje na transakcijskim računima i izvodima sa 31.12.2015. godine manje iskazano za 6.085 KM u odnosu na knjigovodstvenu evidenciju transakcijskih računa Općine (razlika je evidentna na namjenskom računu pomoć ugroženom stanovništvu). Konstatujemo da komisija nije utvrdila razliku između stvarnog i knjigovodstvenog stanja novčanih sredstava na transakcijskim računima.

Uvidom u izvještaj komisije za obaveze konstatujemo da je izvršen popis kratkoročnih obaveza po dobavljačima, ali nije izvršen popis dugoročnih obaveza po kreditima.

Na osnovu navedenog, nismo se uvjerali da je popis imovine i obaveza proveden u potpunosti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Godišnji popis imovine i obaveza, usklađivanje imovine i obaveza vršiti u skladu sa članovima 25. i 26. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i ostalim važećim zakonskim propisima.

10. Komentar

Općina Visokose, u ostavljenom roku, očitovala na dostavljeni Nacrtni izvještaj o finansijskoj reviziji za 2015. godinu dopisom broj: 01/2-02-1246/16 od 15.08.2016. godine uz koji je priložena prateća dokumentacija. U očitovanju su dati komentari na kvalifikacije date u neovisnom revizorskom mišljenju pod tačkama 1., 2. i 3., kao i komentari na određene nalaze date u izvještaju pod tačkama 6.2.1., 6.2.2 i 6.2.3. Nakon razmatranja komentara sa dužnom pažnjom, određeni komentari su prihvaćeni za koje je priložena relevantna dokumentacija i inkorporirani u izvještaj, ali isti nisu uticali na izmjenu datog mišljenja kao i osnova za davanje mišljenja.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:
Dunja Logo, dipl. oec.

Vođa tima:
Meliha Baručija, dipl.oec
Član tima:
Perislav Delić, dipl.oec

III. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom poslovanja Općine za 2015. godinu konstatovali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo slijedeće preporuke:

- 1. Donijeti Pravilnik o unutrašnjoj kontroli – unutrašnjim kontrolnim postupcima, kao i pisane procedure za uspostavu i jačanje sistema interne kontrole u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH,*
- 2. Uspostaviti internu reviziju u potpunosti u skladu sa Zakonom o internoj reviziji i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH,*
- 3. Poboljšati funkcionisanje sistema internih kontrola u cilju otklanjanja utvrđenih nedostataka, kao i dosljedne primjene zakonskih i ostalih propisa, a sve donesene akte u potpunosti i dosljedno primjenjivati, vršiti adekvatan nadzor i u kontinuitetu pratiti njihovo poštivanje,*
- 4. Uspostaviti Registar budžetskih korisnika Općine u skladu sa Zakonom o budžetima i Zakonom o trezoru u FBiH,*
- 5. Potrebno je da se osigura dosljedna primjena Zakona o budžetima u FBiH u dijelu izrade i usvajanja Dokumenta okvirnog budžeta do 30. juna tekuće godine,*
- 6. Izveštavanje o izvršenju Budžeta vršiti na način propisan Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izveštavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH,*
- 7. Donijeti interni akt kojim će se regulisati način prikupljanja i naplate prihoda i vršiti adekvatnu kontrolu i nadzor nad naplatom prihoda Općine,*
- 8. Poduzeti sve zakonske mjere i aktivnosti u cilju naplate i evidentiranja svih neplaćenih potraživanja na osnovu prodaje stanova,*
- 9. Tekući transferi od viših nivoa vlasti namjenjeni za kapitalna ulaganja, trebalo je knjigovodstveno evidentirati na poziciji kapitalnih primitaka u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH,*
- 10. Potrebno je da se stimulacije zaposlenicima isplaćuju u skladu sa intemim aktom i Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH,*
- 11. Internim aktom regulisati pravo na priznavanje troškova fiksnih telefona kao i procedure i ograničenja izataka za fiksne telefone,*
- 12. Korištenje službenih vozila vršiti u skladu sa Uputstvom o korištenja službenih vozila Općine, kao i sačinjavanje izvještaja o korištenju službenih vozila i potrošnji goriva. Obrazac za korištenje službenog automobila (PN-4), popunjavati u skladu sa Pravilnikom o obaveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga,*
- 13. Potrebno je obračun i isplatu vijećničkih paušala vršiti u skladu sa donesenom Odlukom o visini naknade vijećnika i članova radnih tijela Općinskog vijeća,*
- 14. Ugovori o djelu treba da sadrže detaljan opis poslova koji se trebaju izvršiti i istima utvrditi obavezu dostavljanja izvještaja nakon izvršenog posla a prije isplate ugovorene naknade,*
- 15. Osigurati pravilno knjigovodstveno evidentiranje ostalih nespomenutih usluga na pozicijama propisanim Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Analitičkim kontnim planom za budžet i budžetske korisnike FBiH,*
- 16. Potrebno je osigurati izveštavanje o utrošku sredstava po svim vidovima tekućih transfera od strane korisnika u skladu sa članom 57. Zakona o budžetima,*
- 17. U skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, izvršiti knjigovodstveno evidentiranje nabavke stalnih sredstava o kojima vodi brigu i upravlja Općina u skladu sa zakonskim propisima,*
- 18. Kratkoročna potraživanja realno i tačno iskazivati i vršiti procjenu vrijednosti pojedinačnih pozicija bilansa u skladu sa računovodstvenim propisima,*
- 19. Potrebno je ovjerenim konfirmacijama potvrditi vjerodostojnost iskazanih potraživanja, te u bilješkama obrazložiti pojedinačna stanja sumnjivih i spornih potraživanja, te planirati aktivnosti i način rješavanja istih u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH,*
- 20. Osigurati vođenje pomoćne knjige svih potraživanja u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, te vršiti kontinuirano usaglašavanje pomoćne evidencije sa knjigovodstvenom,*

- 21. U cilju realnog iskazivanja ukupnih obaveza, osigurati pravilno evidentiranje obaveza po kreditu Svjetske banke za sanaciju komunalne infrastrukture sektor "Vodoopskrba, kanalizacija i čvrsti otpad" - IDA 2148 u poslovnim knjigama Općine u skladu sa članom 74. Zakona o budžetima u FBiH i članom 5. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH.**
- 22. Poduzimati mjere i aktivnosti na utvrđivanju vlasništva imovine Općine, na koju ima pravo korištenja i raspolaganja, te na osnovu vjerodostojne dokumentacije vršiti upis prava na nekretnama, kako bi imovina bila istinito i fer iskazana u poslovnim knjigama,**
- 23. Voditi knjigu kapitalne imovine kao jednu od obaveznih pomoćnih evidencija u skladu sa članom 7. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članu 59. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH,**
- 24. Potrebno je provoditi proceduru javnih nabavki za sve nabavke roba, usluga i izvođenja radova, te sa odabranim dobavljačem zaključiti ugovor u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama,**
- 25. Godišnji popis imovine i obaveza, usklađivanje imovine i obaveza vršiti u skladu sa članovima 25. i 26. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i ostalim važećim zakonskim propisima.**

IV. PRILOG
GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

1.Bilans stanja na dan 31.12.2015. godine

Bilans stanja na dan 31.12.2015. godine			
Naziv institucije: OPĆINA VISOKO			
Opis	31.12.2015.	31.12.2014.	Procenat (2/3)
1	2	3	4
I AKTIVA			
A) Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	4.667.692	3.210.994	145,37
1.Gotovina i plemeniti metali	1.087.870	1.026.854	105,94
2.Vrijednosni papiri			
3.Kratkoročna potraživanja	3.524.416	1.026.854	343,22
4.Kratkoročni plasmani			
5.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
6.Zalihe materijala i robe			
7.Zalihe sitnog inventara			
8.Kratkoročna razgraničenja	55.406	22.079	250,94
B) Stalna sredstva (11+14+17+18)	3.808.495	3.783.802	100,65
9. Stalna sredstva	4.246.906	4.099.393	103,60
10.Ispravka vrijednosti	438.411	315.591	138,92
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)			
12.Dugoročni plasmani			
13.Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana			
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)			
15.Vrijednosni papiri			
16.Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira			
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)			
18.Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (A+B):	8.476.187	8.317.398	101,91
II PASIVA			
C) Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	5.518.959	5.683.225	97,11
19.Kratkoročne tekuće obaveze	1.111.397	1.734.033	64,09
20.Obaveze po osnovu vrijednosnih papira			
21.Kratkoročni krediti i zajmovi			
22.Obaveze prema zaposlenicima	206.751	194.830	106,11
23.Finansijski i obračunski odnosi s drugim pov. jed.	33.116	4.481	738,98
24.Kratkoročna razgraničenja	4.167.695	3.749.881	111,14
D) Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	895.411	848.699	105,50
25.Dugoročni krediti i zajmovi	895.411	848.699	105,50
26.Ostale dugoročne obaveze	141	141	100,00
27.Dugoročna razgraničenja			
E) Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	2.061.817	1.785.474	115,11

28. Izvori stalnih sredstava	3.808.495	3.783.802	100,65
29. Ostali izvori sredstava			
30. Izvori sredstava rezervi			
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima			
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	1.746.678	1.992.775	87,65
UKUPNO PASIVA (C+D+E):	8.476.187	8.317.398	101,91

Rukovodstvo je Bilans stanja na dan 31.12.2015. godine odobrilo dana 14.03.2016. godine, sa prekoračenjem roka od 14 dana.

Načelnica

mr. sci Amra Babić

2. Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2015. godinu

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2015. godinu					
Naziv institucije: OPĆINA VISOKO					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat 3/2x100
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I. PRIHODI I PRIMICI	13.196.900	12.500.095	11.924.076	696.805	94,72
A.PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	5.571.000	6.404.514	5.269.099	833.514	114,96
1. Porez na dobit pojedinca i poduzeća					
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)					
Porezi na dobit poduzeća					
Porez na dobit banaka i drugih fin. org. i druš. za osig. i reosig. imovine i osoba, pravnih osoba iz oblasti elektropr. pošte i telekom. i pravnih osoba iz oblasti igara na sreću i ostalih poduzeća					
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu					
3. Porezi na plaću i radnu snagu	32.500	32.798		298	100,92
4. Porez na imovinu	1.065.000	1.621.142	1.048.164	556.142	152,22
5. Domaći porezi na dobra i usluge	72.500	72.526	0	26	100,04
6. Porezi na dohodak	1.106.000	1.225.119	1.074.015	119.119	110,77
7. Prihodi od neizravnih poreza	3.295.000	3.452.929	3.146.920	157.929	104,79
8. Ostali porezi					
B.NEPOREZNI PRIHODI (9+10+11)	4.575.900	2.643.938	2.774.672	-1.931.962	57,78
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od poz. kursnih razlika	1.876.000	437.060	397.394	-1.438.940	23,30
Prihodi od nefinans. javnih preduzeća i finans. javnih institucija	575.000	422.005	341.488	-152.995	73,39
Ostali prihodi od imovine	1.301.000	15.055	55.906	-1.285.945	1,16
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu					
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu					
Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika					
Prihodi od privatizacije					
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdanu garanciju					
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga	2.699.900	2.206.878	2.376.648	-493.022	81,74
10.0. Administrativne takse	140.000	184.416	179.675	44.416	131,73
Sudske takse					
Komunalne naknade i takse	604.300	385.741	575.839	-218.556	63,83
Ostale budžetske naknade i takse	961.000	637.054	581.600	-323.946	66,29
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	810.600	555.531	557.565	-255.069	68,53
Prihodi od pružanja javnih usl. (prihodi od vl. djel. Korisnika budžeta i vl. prihodi)	133.000	90.181	112.191	-42.819	67,81
Neplanirane uplate -prihodi	50.000	351.140	369.778	301.140	702,28
Novčane kazne	1.000	2.815	630	1.815	281,50
Drugi tekući prihodi					
11.0. Primljeni transferi i donacije	3.050.000	3.451.643	3.880.305	401.643	113,17
11.0.0. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija					
Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	3.050.000	3.451.643	3.601.537	401.643	113,17
Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada					
Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova					
Kapitalni transferi iz nevladinih izvora					

Donacije			278.768		
II. RASHODI	10.822.900	7.889.233	8.285.825	-2.933.667	72,89
1. Plaće i naknade troškova zaposlenih	2.549.000	2.127.135	1.971.461	-421.665	83,45
Bruto plaće i naknade plaća	2.096.000	1.855.595	1.704.074	-240.405	88,53
Naknade troškova zaposlenih	453.000	271.540	267.387	-181.460	59,94
2. Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	220.000	195.067	179.171	-24.933	88,67
3. Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	3.239.600	2.743.278	2.516.347	-496.322	84,68
Putni troškovi	13.000	2.678	4.294	-10.322	20,60
Izdaci za energiju	316.000	293.989	287.591	-22.011	93,03
Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	1.356.600	1.418.190	1.252.483	61.590	104,54
Nabava materijala i sitnog inventara	160.000	57.277	54.556	-102.723	35,80
Izdaci za usluge prevoza i goriva	262.000	146.654	130.738	-115.346	55,97
Izdaci za tekuće održavanje	323.000	216.270	146.726	-106.730	66,96
Izdaci osig. bank. usl., usluga pl. prometa	20.000	13.866	12.507	-6.134	69,33
Ugovorne i druge posebne usluge	789.000	594.354	627.452	-194.646	75,33
4. Tekući transferi i drugi tekući rashodi	4.724.300	2.778.445	1.609.406	-1.945.855	58,81
Tekući transferi drugim nivoima vlasti	180.000	162.001	84.888	-17.999	90,00
Tekući transferi pojedincima	2.939.300	1.431.177	558.571	-1.508.123	48,69
Tekući transferi neprofitnim organiz.	692.000	396.138	312.869	-295.862	57,25
Subvencije javnim preduzećima	683.000	557.894	457.233	-125.106	81,68
Subvencije privatnim pred. i preduzetnicima	100.000	62.303	30.250	-37.697	62,30
Subvencije finansijskim institucijama					
Tekući transferi u inostranstvo					
Drugi tekući rashodi	130.000	168.932	165.595	38.932	129,95
5. Kapitalni transferi			267.094		
Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti			21.485		
Kapitalni transferi pojedincima			43.831		
Kapitalni transferi neprofitabilnim organiz.			201.778		
Kapitalni transferi javnim poduzećima					
Kapitalni transferi priv. pod. i poduzetn.					
Kapitalni transferi financ. institucijama					
Kapitalni transferi u inostranstvo					
6. Izdaci za kamate	50.000	45.308	40.726	-4.692	90,62
Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	50.000	45.308	40.726	-4.692	90,62
Izdaci za inozemne kamate					
Kamate na domaće pozajmljivanje					
Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama					
Tekuća budžetska rezerva	40.000			-40.000	
TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	2.374.000	4.610.862	3.638.251	2.236.862	194,22
III. TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA					
1. Primici od prodaje stalnih sredstava					
Primici od prodaje stalnih sredstava					
Primici od prodaje fed. robnih rezervi					
Ostali kapitalni primici					
2. Izdaci za nabavku stalnih sredstava	2.722.000	1.781.725	1.701.620	-940.275	65,46
Nabavka zemljišta, šuma i višegod. zasada	200.000	15.095	38.426	-184.905	7,55
Nabavka građevina					
Nabavka opreme	362.000	42.134	308.406	-319.866	11,64
Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	140.000	83.160	161.275	-56.840	59,40
Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	2.020.000	1.641.336	1.193.513	-378.664	81,25
NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (1.-2.)	2.722.000	1.781.725	1.701.620	-940.275	65,46
NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT	348.000	2.829.137	1.936.631	3.177.137	812,97
IV. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI					
1. Primici od finansijske imovine					
Primljene otplate od pozajmlj. drugim nivoima vlasti					
Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitabilnim organiz.					

	Primljene otplate od pozajmlj. javnim pred.					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima					
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja					
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inozemstvo					
2.	Izdaci za finansijsku imovinu					
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti					
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima					
	Pozajmljivanje javnim preduzećima					
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća					
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima					
	Ostala domaća pozajmljivanja					
	Pozajmljivanje u inostranstvo					
	NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1.-2.)					
	V. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA					
1.	Primici od zaduživanja		46.712	105.237	46.712	
	Primici od dugoročnog zaduživanja		46.712	105.237	46.712	
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inozemnog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja		46.712	105.237	46.712	
	Primici od kratkoročnog zaduživanja					
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inozemnog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja					
2.	Izdaci za otplate dugova	80.000	5.584	72.783	-74.416	6,98
	Otplate dugova primljenih kroz Državu	80.000	5.584	72.783	-74.416	6,98
	Spoljne otplate					
	Otplate domaćeg pozajmljivanja					
	Otplate unutarnjeg duga					
	Otplate duga po izdanim garancijama					
	Otkup duga					
	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1.-2.)	-80.000	41.128	32.454	121.128	51,41
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (III+IV+V)	-428.000	2.870.265	1.969.085	3.298.265	670,62

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2015. godinu odobrilo dana 14.03.2016. godine, sa prekoračenjem roka od 14 dana.

Načelnica

mr. sci Amra Babić

3. Izvještaj o novčanim tokovima za 2015. godinu

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA		
Period izvještavanja 01.01 do 31.12.2015. godine		
Naziv institucije: OPĆINA VISOKO		u KM
Redni broj	Pozicija	Iznos
1	2	3
	I NOVČANI PRIMICI	
1	Prihodi (od 2 do 6)	10.560.559
2	Prihodi od poreza	6.422.977
3	Neporezni prihodi	2.647.553
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	1.490.029
5	Kapitalni transferi	
6	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	
7	Kapitalni primici i transferi (8)	
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	
9	Finansiranje (od 10 do 12)	46.712
10	Primici od finansijske imovine	
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	46.712
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	10.607.271
14	II NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	8.868.938
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	2.397.337
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	221.275
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	3.175.627
20	Kapitalni transferi	3.029.391
21	Izdaci za kamate	45.308
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	1.671.734
23	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	1.671.734
24	Financiranje (25 + 26)	5.584
25	Izdaci za finansijsku imovinu	
26	Izdaci za otplate dugova	5.584
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	10.546.256
28	NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 - 27) ili (27 - 13)	61.015
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	1.026.854
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	1.087.869

Rukovodstvo je Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 01.01. do 31.12.2015. godine odobrilo dana 14.03.2016. godine, sa prekoračenjem roka od 14 dana.

Načelnica

mr. sci Amra Babić